

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц.д-р Надежда Йорданова Димова, Департамент „Икономика“, Нов български университет – София, професионално направление 3.8. „Икономика“, Научна специалност „Маркетинг“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление“ (Търговия)

Автор на дисертационния труд: **Нора Владимирова Тинева**

Тема на дисертационния труд:

„УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В ТЪРГОВСКАТА ДЕЙНОСТ“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно 1133/19.04.2024 г. Заместник-ректора по НИД на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Докторантът е зачислен в редовна форма на обучение към катедра „Икономика на търговията“ при Университет за национално и световно стопанство със Заповед № 1057/28.04.2017 г.

В изпълнение на своите задължения докторантът е положил всичките си изпити и изцяло е изпълнил индивидуалния си план.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд е с общ обем 220 страници. От тях: увод, три глави и заключение. Таблиците са 43 бр., а фигурите - 29 бр. Приложения - 4. Списъкът на библиографията обхваща 102 информационни източници, от които 33 на кирилица, на латиница 49, нормативни документи 9 и от интернет 11.

Използваната литература е в обем, който отговаря на всички изисквания за подобен вид разработки и е доказателство за познаването на изследваната проблематика.

В увода докторанта представя актуалността и съвременните аспекти на избраната тема, заедно с правилна и точно обосновка на целта и задачите, тезата, методите и ограниченията, които са залегнали в дисертационния труд.

В първа глава докторантът изяснява основните идеи засегнати и разгледани, са свързани с характеристика и класификация на видовете риск, етапи на управление на риска, управление на рисковете в предприятията, основни аспекти на ликвидния риск и риска от неплатежоспособност и управлението на риска на търговската фирма при условията на Ковид-19. Систематизирани и дефинирани са по своята същност основните понятия: риск, видове риск, управление на риска. От направената класификация е отделен финансовият риск и главно рисковете от неплатежоспособност и несъстоятелност. Показани са етапите на процеса на управление на риска.

Във втора глава на дисертацията са избрани методите за анализ и оценка на риска.

Докторантът е акцентирал върху фактът, че измерването на риска включва количественото определяне на конкретни показатели, характеризиращи риска с цел сравнение с дефинираните от дружеството рискови отклонения. Процесът, чрез който се определят количествено различните рискове, е важен компонент в широката програма за управление на риска на организацията.

В трета глава докторантът апробира методиката, описана в предходната глава, като се използват избраните предприятия за представителност - големи вериги, средно големи и малки предприятия. Изследването се базира на два основни източника на данни: счетоводни отчети на избраните предприятия за периода от пет години и данни от експертно допитване, целящо оценка на различни аспекти от дейността на тези предприятия.

Следват заключение, използвана литература и приложения.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Представените научни приноси са стегнато и отлично представени и в своята същност са постигнати. Докторантът последователно и логично ги е синтезирал и обосновал в кратък вид.

Формулираната цел на дисертацията, усъвършенстване на управлението на риска чрез разработване на методика за успешното оценяване и управление на риска на търговските фирми и по този начин предприемане на ефективни дейности и пътища за намаляване на риска, застрашаващ търговското дружество, е реализирана изцяло.

Приложената методология в дисертацията е напълно достатъчна и целесъобразно подбрана.

Формулираните ограничения са адекватно представени, за да се изясни обхвата на изследването и невъзможните параметри за изследване.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Докторантът посочва следните приноси на дисертационния труд, а именно:

1. Чрез изследване на специализирани литературни източници са систематизирани понятията от управление на риска в търговската дейност. Изведена е дефиниция за управление на риска и е извършена класификация на видове рискове. За изследователската част е обосновано управлението на риска от неплатежоспособност и несъстоятелност на търговска организация

2. Създадена оригинална авторска методика за изследването: Разработен е нов методологичен подход, който предоставя аналитичен инструментариум за изучаване на конкретни икономически явления. Това допринася за по-голяма точност и дълбочина в анализа, като се използват специфични за обекта на изследване методи и техники.

3. Адаптиран модел на Алтман за развиващи се икономики и търговски предприятия: Модифициран е класическият модел на Алтман, като се вземат предвид уникалните особености на развиващите се икономики. Това позволява по-точна оценка на финансовото здраве и анализ на риска на търговските предприятия в тези икономики, като се надгражда върху съществуващите теории в областта.

4. Разработен е метод за внедряване на лингвистични променливи и размита логика в експертни оценки, с разработен съответен въпросник: Интегрирането на лингвистични променливи и размита логика в анализа на финансови показатели представлява иновативен подход. Този метод позволява по-точното пренасяне на контекста и познанието на експертите при настройка на оценките, особено в ситуации с висока степен на неопределеност и субективизъм.

5. Апробирана методика: Практическото приложение и тестване на разработените методики демонстрира тяхната ефективност и приложимост в реални 42 икономически условия. Това подчертава значението на апробираната методика в дисертацията за фирмите от практиката, извършващи търговска дейност.

Напълно одобрявам предложените научни и научно – приложните приноси.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По дисертационния труд е представен списък с четири публикации, които и по количество и по качество напълно удовлетворяват националните минимални изисквания.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е изчерпателен и напълно съответства на съдържанието на дисертационния труд и е съобразен с правилата за структура и съдържание. Той представя в синтезиран вид изпълненото от докторанта научно изследване и постигнатите резултати от него.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки към докторанта. Бих искала да препоръчам да публикува своето изследване в монографичен труд, за да бъде достъпно изследването до по-широк кръг от читатели.

8. Заключение

Представеният дисертационен труд: „**Управление на риска в търговската дейност**“ е със заложена интересна проблематика, която задълбочено е изследвана и притежава всички необходими качества, за да бъде оценена с висока положителна оценка.

Категорично мога да заключа, че докторантът **Нора Владимирова Тинева** притежава способност за научно изследване, внедряване на теоретичните познания и терминология в научно и задълбочено изследване, способност за извеждане на изводи и препоръки, извеждане на научни и научно – приложни приноси.

Въз основа на това, предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на докторант **Нора Владимирова Тинева** в професионално направление **3.8. „Икономика“** по научна специалност **„Икономика и управление“ (Търговия)**.

29.04.2024г.

гр.София

Подпис:

/доц.д-р Надежда Димова/